

NECEF UĞURLU - KAYDA GEÇSİN

Televizyondaki işlerin başarısının tek ölçütü ratingler olunca bu banaliteye teslim olduk.

Kaldı ki televizyon ratingleri, izlenme payları ve izleyici sayısı ile belirleniyor ama bir programın başarısını bu metrik sistemle ölçümlenmek için doğasında kaynaklanan yetersizlikler yüzünden sakat bir sonuca açık.

Unutmayalım ki sürvey veya elektronik data toplama gönüllülerle yapılıyor. Bu yöntemle yapılan istatistiki çalışmalar zaten sosyoloji, psikoloji, ekonomi ve diğer sosyal bilim dallarında da çok tartışmalı bir konu.

Televizyon izlenme ölçümüne dönecek olursak , ayarlama (tuning) ve izleme (watching) ayrı şeyler ve potansiyel yanlış bildirim riski taşıyor.Bu yüzden sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla artık şirketler programların izleyici sayısından çok etkisini ölçmek için ek istatistiklerle sağlama yapmaya çalışıyorlar dünyada.

Bu noktada bu tamamlayıcı istatistiklerin reklam veren firmalar açısından güvenilirliği ne kadar mümkün bilemiyorum. Bir program için çıkan haber, yazı, olumlu eleştirilerin dayanağı pekala medya içinde yuvalanmış gizli ortaklıkların manipülasyonu olabileceği ihtimalini Sayın Yılmaz Özdil'in köşesinde kaleme aldığı anılarından okuyoruz.

Bu operasyonun başından beri tuhaf olan; gizli bilgilerin çalınmış olduğunu okuyoruz. Anladığım kadarıyla bu hırsızlıktan TRT hariç kimse resmen şikayetçi olmamış. Bir de galiba Can Tanrıyar resmen şikayetçi olmuş, onu da tam anlayabilmiş değilim.

Başta ölçüm şirketi "bilgilerim çalınmış elden ele geziyor" diye şikayetçi olmuş mu? Reklam verenler olmuş mu? TİAK olmuş mu? Medya Buying yapanlar olmuş mu? Yapım şirketleri olmuş mu? Televizyon kuruluşları olmuş mu?

Bizler evlerimize hırsız girdiğinde şikayetçi oluyoruz . Burada kimler savcılığa baş vurup şikayetçi olmuş doğrusu asıl bunu kayda geçirmek isterim.

2 saat süren dizilerle 40-50 share alınması dünyada da sık rastlanır bir olay değil. Bundan başta RTÜK kimse rahatsız olmamış mı? Seferberlik filan gibi önemli bir olguya hazırlanıyorsa halk anlarım, ama tecavüz, seks, şiddet üzerine seferberlik bir bizim memleketin ekranlarında görüldü, sosyolojik sonuçlarda (kadına şiddet başta) ortada.

İşin maddi boyutuna gelince... Diyelim ki bir dizi %25 share ile birinci oldu, bir diğeri de %50 share ile bir başka gece birincisi. Mevcut sisteme göre her ikisi de gecesinin birincisi olmasına rağmen gelir farkı arasında uçurum var. Peki reklamverenler rahatsız olmadı mı? Akıllı reklam veren sırf rating üzerinden harcama yapar mı? Malum rating ayrı etki ayırır. Yani reklam veren kalabalık olsun ne olursa olsun mu dedi?

Memlekette bu kadar çok stratejist var. Rating üzerine strateji kurulmasından rahatsız olan olmadı mı?

Rating üzerine strateji kurulmasının iki önemli tehlikesi vardır. Birincisi etkiyi yok eder örneğin 'Naked News' haber sunucusu soyunduğu için izlenme payı yüksektir ama verdiği haberin etkisi yoktur, hem haber verip hem streap-tease yapanı kim dinler ? Ama seyreder.

İkinci tehlike ise sosyolojik boyutudur. Rekabet daha beterini yapıp daha fazla rating alma üzerine kurulur. Dizide adam baldızına tecavüz edip rating rekoru mu kırıyor rakip firma ben daha beterini yaparım der, onun yaptığında adam iki baldızı birden idare eder, üçüncü firma besbeterini arar baldızlara yengeyi de ilave eder bu böyle gider. Bıktık artık aynı şeylerin daha beterini izlemekten diye şikayet edilen konunun ardında yatan budur.

Bu düzenek yeniliklere ve rekabetin getirdiği hizmet kalitesinde yükselmeye zaten kapalıdır.

Sosyal meseleler ise içinde seks, şiddet içermiyorsa umurunda değildir.

Bazen eski bir 'klasiğin' arkasına sığınır, bazen 'Atatürk'ün', bazen 'töre'nin, kimi zaman 'tarih'in ve sonunda bu sığınakları da tahrip eder ve sadece cebini doldurur.

Öküz altında buzağı aramaya meraklı zihinleri dolduruşa getirir. Öyle ki bu yapılan baştan sona yanlış işlerin arkasında ideolojik mana arayan salak sıkıntısı olmadığı için insanlar bu gidişe dur demeye korkarlar. Hoş desek ne fark edecek düzenek budur.

Aptalları kullanan, akıllıları şaşkırtan bir akıldır mevcut medya düzeneğini yöneten beyin.

Bu yüzden trilyoner aptal sayısında artış olmuştur.

Bu düzeneğin yok farzetmenin, çeşidi daraltmanın dışında diğer büyük numarası yanlış algı yaratarak insanları birbirine düşürmektir. Diziye konuşmak yerine yönetmenin türkücü olması doğru mu yanlış mı bunu tartışır. Dizinin ismiyle müsemma hangi 'muhteşem' işi gösteriyorsunuz sorusu yerine Süleyman bu kadar çapkın mıydı, harem öyle miydi böyle miydi tartışılır.

Medya dünyasının içinde bulunduğu bu korkunç sarmaldan daha korkuncu işin içindekilerin bu durumdan şikayetçi ve yeni düzenleme taleplerinin olmamasıdır.

Yönlendirme, etkileme, özendirme, sosyal etki , yaratılan algı kamu yayıncılığının hassas noktaları , etik kodlarıdır.

Ama bu durum yıllardır düzeneğin içindeki kimseyi rahatsız etmemiş ki devam etmişler.

Bu sistemin itirafçıları şimdi konuşurken, bu sisteme dahil olmayarak ağır bedeller ödeyen gerçek medya emekçileri umarım geçmişin gölgeleri olmaya mahkum olmazlar çünkü onların birikimleri ve dirençleri önemlidir ve yeni sistem eski düzeneğin itirafçılarıyla devam etmemelidir.

Şimdi kayda geçirmek istediğim merakım; ne olmuşta sistemin içinde mutlu mesut yaşarken kimileri şimdi bayrakları açmıştır?

Medya masum, mağdurlarının ve dizi aptalı edilmek istenen halkın umudu Üsküdar savcısının iddianamesiyle ortaya çıkması umulan düzenektir, hesabını adalet sormalıdır. Yoksa onu yasakla, bunu yasakla onlar gitsin biz gelelim meselesi değildir.

Bütün bunları kayda geçirelim ve iddianameyi bekleyelim.

Ve umut edelim...

Hayatımızda fark yaratacak belki tıpkı İtalyanlar da olduğu gibi bir gün filmini yapacağımız beklediğimiz kahraman Üsküdar Savcısı'dır, olur mu olur.

Hayallerimizi kayda geçirelim ve unutmayalım.

Sevgiyle...

necefugurlu@gmail.com